

HOMOJ NI ESTAS
KAJ NENIGRMA
ESTAS AL NI FREMDO

TRA LA MONDO IRAS FORTA VOKO DE FACILAJ VENTO.
EN LA MONDO VENIS NOVA SENTO
PER FLUGILOJ DE FACILAJ VENTO.

Kulturaj Kajeroj

E. MAHÉ →

DUMONATA INFORMADA KAJ KULTURA REVUO

Direktoro : H. MICARD, Prezidanto de la Kulturdomo de Franclandaj Esperantistoj, ÉPINEUX LE SEGUIN (Mayenne) - Tél. 1 - (Francujo)

JARABONO :

JANUARO - FEBRUARO

Simpla : 3 fkoj
Subtena : 5 fkoj
Bonfara : 10 fkoj

Sendotaj al : Micard Henri
Kulturaj kajeroj
Epineux-le-Seguain (Mayenne)
C. C. P. Nantes 2349-62

1961

1

(Vidu la liston de niaj perantoj sur pagò 4)

KULTURAJ KAJEROJ

1961

Januaro - Februaro

Dumonata informada kaj kultura revuo

REDAKCIA KOMITATO :

Sekretario :

P. Babin, 5, boulevard Buisson
Rochefort-sur-Mer (Franc.)

Komitatanoj :

René Watier
Paul Guillot
Frédéric Thébaud
Pierre Chevalier

La represo de artikolo el nia revuo estas permesata post interkonsento kun la redakcio. Oni bonvolu ĉiam citi la nomon « Kulturaj Kajeroj » kaj sendi ekzempleron de la revuo aŭ gazeto en kiu aperis la koncerna presaĵo.

ENHAVO

Pri la Esperantista Kulturdomo.
Esperanto tra la mondo.

TURISMO :

Saumur, la Perlo de Anjou (S-ino B. Chevery).

EL IE EN LA MONDO :

Notoj pri mondvojaĝo (J. Guillaume).

Kibuco, kooperativa vilaĝo en Israelo (II)
(Ota Ginz).

Kiel Vivis la Indianoj — P. B.

La Lingva Angulo : Israelo - Izraelo (D. Dalmau).

Tra la Esperanta Literaturo : Nylén Paul, Axel
(S. Guillot).

Al Nova Jaro (A. Tolokoncev).

Por via Distro : Nia konkurso.

La Junaj Detektivoj (Fino) — J.H. Sullivan.

KULTURAJ KAJEROJ

ne similas, ne similos al aliaj Revuoj.

KULTURAJ KAJEROJ

spiegulos la vivon de nia Esperantista Kulturdomo.

KULTURAJ KAJEROJ

publikigos la plej gravajn prelegojn aŭditajn de niaj vizitintoj, kaj artikolojn de diverslandaj eminentaj esperantistoj.

KULTURAJ KAJEROJ

respondos al gramatikaj demandoj.

KULTURAJ KAJEROJ

prezentos konkursojn, kaj diversajn amuzojn.

Ni deziras ke « **Kulturaj Kajeroj** » plaĉu al vi. Sendu viajn sugestojn, kaj kritikojn

H. MICARD.

PRI LA ESPERANTISTA KULTURDOMO

« Kulturaj Kajeroj » malgrau ankoraŭ mal-longa vivo pli kaj pli disvastiĝas en la tuta mondo. Ĉi nun transiras montojn kaj oceanojn ĝis la plej malproksimaj landoj. El ĉiuj tiuj landoj venas leteroj amikaj, kuraĝigaj. Ili montras, ke la vojo sekvata estas bona, kaj ankoraŭ plifortigas la deziron de la redaktoroj plezurigi ĉiujn legantojn. Sed, kvankam plenumindaj, ne ĉiuj deziroj estas plenumebaj. Multaj estas la malfacilaĵoj. Sed helpe de vi ni certe venkos ilin unu post la alia. Kiel helpi? Amase abonigu viajn amikojn samkaj alilandajn. Ne forgesu, ke simpla abonprezo repagas nur parton de niaj elspezoj. Granda helpe estas subtena aŭ bonfara abono.

Sed tiu alvoko ne estas la vera celo de tiu-ĉi artikolo. Tiu celo estas respondo al la ofta demando de niaj alilandaj amikoj : « Parolu al ni pri la Esperantista Kulturdomo ! »

La nomo Kastelo Gresillon, jam famiĝis en la tuta esperantista mondo. Sed ne multaj esperantistoj konas ĝian historion, ĝiajn celojn.

Post la lasta milito pruviĝis pli kaj pli malfacile organizi la somerajn renkontiĝojn, kiuj ĉiujare okazis en unu aŭ alia urbo de Francujo. Pro tio S-ro Micard nelacigebla tiama ĝenerala sekretario de la Grupo de la Esperantistaj Edukistoj havis ideon starigi sendependan kooperativan asocion por aĉeti domegon, kiu fariĝus kunveno de la Esperantistoj. Post pluraj esperoj kaj malsperoj, kun granda kuraĝo kaj persistemo, S-ro Micard sukcesis en 1952 starigi la asocion, kolekti la monon kaj trovi domegon, Kastelo Gresillon, aŭ pli precize la 17 hektaran bienon Gresillon.

La celo estis ne nur disponigi al la esperantistoj kunvenojn sed starigi kulturen centron. La administrantaron de la esperantista kulturdomo konscias, ke Esperanto ne estas cela sed rimedo. Pro tio oni ne nur lernas esperanton en Gresillon, sed oni ankaŭ utiligas ĝin. La celo estas duobla.

Multaj kursoj diversgradaj okazas dum la paskaj ferioj kaj de la mezo de Junio ĝis la mezo de Septembro ĉiujare multaj personoj, ĉefe ĝerjunuloj esperantiĝas en Gresillon. Aliaj perfektiĝas aŭ eĉ pli detale studas la gramatikon kaj la literaturon. En 1961 la Kulturdomo inaŭguras novan specialan studperiodon celantan preparadon al Esperanto-instruado. La biblioteko de Gresillon

disponigas al la restadantoj multajn ofte tute netroveblajn librojn. Plie la Kulturdomo eldonis tri diversgradajn perkorespondajn kursojn.

Pri la utiligo de la lingvo kompreneble la ĉeesto de diverslandaj gesamideanoj estas bona afero. Dum la dua parto de Julio ĉiujare okazas Internacia Renkontiĝo okaze de kiu elstaraj esperantistoj prelegas pri esperantaj aŭ pli ĝenerallaj temoj. Tiu periodo ĉiam bonege sukcesas. Plie la Kulturdomo akiris filmojn franclingvajn kiuj estis esperantigitaj. Ili estas prezentitaj plurfoje dum la jaro okaze de distraj vesperoj. Serioj de diapozitivaj havas sian esperantlingvan komenton kaj kelkaj prelegoj estis registritaj sur sonbendoj. Dum specialaj periodoj oni ankaŭ instruas bindarton kaj plektarton. Ĉis nun nur francoj sekvis tiujn artajn kursojn sed se alilandanoj interesiĝos pri tiuj artoj ili estos bonvenaj kaj kompreneble la klarigoj estos esperantlingvaj. Fine tre precizaj programoj de ekskursoj estis planitaj por la grupoj aŭ turismaj organizoj, kiuj deziras viziti dum pluraj tagoj, nian ege vizitindan regionon, kiu etendiĝas de la famaj Loirekasteloj ĝis la Atlantika kaj la Ĉanela marbordoj.

Jen finita la mallonga prezentado de la Kultura vivo en nia Domo. Kompreneble ni scias ke multaj plibonigoj devus esti aldonitaj. Tio dependas de ĉiuj. Ju pli nombraj la vizitantoj des pli facile solveblaj la problemoj kaj glate ireblaj la vojoj al la fina celo. Do, vizitu nian Kastelon multnombro !

REGUSTIGO :

En nia lasta numero, en la artikolo de S-ro Belhoste titolita « Nepre ni konservu la simplecon de Esperanto », eraro sin ŝovis en la tekston : linio « elsaltis ». En la unua kolumno anstataŭ : « **Laŭ la Zamenhofaj konsiloj, kiam oni iras « descendas », bonvolu legi : « Laŭ la Zamenhofaj konsiloj, kiam oni iras malsupren al io oni malsupreniras ; nun oni « descendas ».**

La verkinto kaj la legantoj bonvolu nin senkulpiĝi.

Esperanto tra la Mondo

PRI LA UNIVERSALA KONGRESO EN HARROGATE. — Oni anoncas artan amatoran konkurson kaj konkurson pri propagandaj afiŝoj.

Cseh-seminario okazos dum la kongresa semajno, dum 15 horoj (enskribiĝoj sendotaj al Internacia Esperanto-Instituto Riouwstraat 172, Den Haag, Nederlando).

Pluraj interesaj ekskursoj estas jam anoncitaj. Korespondadreso de la oficejo : 46-a Universala Kongreso de Esperanto, Harrogate.

La naciaj esperanto-asocioj povas pruntericevi interesan sonbendon pri la Kongreso.

La oficiala postkongreso estos traveturo tra Skotlando de la 12-a ĝis la 19-a de Aŭgusto.

ESPERANTO KAJ RADIO. — La junulfako de AVRO Hilversum preparas dissendojn de internaciaj kontaktoj inter infanoj, pere de Esperanto, kun interŝanĝoj de sonbendoj kaj de malgrandaj tipaj ludiloj inter infangrupoj. Skribu al Sro A.M.D. Korff, Hengelolaan 1027, Den Haag, Nederlando.

EN AZIO. — En Beirut, ĉefurbo de Libano, fondiĝis Libana Esperanto-Asocio kaj komenciĝis kurso ĉe la Amerika Universitato. La prezidanto petas sendon de propaganda materialo : Sro Adib Saad, Faculty of Agricultural Sciences, American University of Beirut, Libano.

En Hindujo, Sino Haudebine malfermis novan kurson en New Delhi.

En Nord-Vjetnamo aperis ampleksa Esperanta-Vjetnama Vortaro.

Ekstraktoj de verkoj de Lenin aperis en esperantlingva volumo en Ĉinio.

EN AFRIKO. — En Maroko Sro Tibor Sekelj faris paroladon inter studentoj de Rabat. Kursoj malfermiĝis kun helpo de britino, en tiu urbo kaj en Kenitra.

Sekve de ekspozicioj, kursoj komenciĝis en Mozambiko.

POR LA GEJUNULOJ. — Germana Esperanto-Junularo organizas inter la 30-3 kaj la 3-4 junularkunvenon en Nigra Arbaro, en la junulgastejo Hebelhof apud la 1.500 metrojn alta Feldberg proksime al Titisee. Ebleco praktiki skiadon. Skribu al Germana Esperanto-Junularo, T 6/18, Mannheim.

ZAMENHOF-SOLENADOJ. — Fine de la jaro 1960, en diversaj urboj, estis inaŭguritaj pliaj Zamenhof-stratoj kaj parkoj.

Altnivela solena memorigo pri Zamenhof okazis ĉe la Kapitolo en Romo. Solenaĵo ankaŭ okazis en la Domo de Medicinistoj en Moskvo.

EN HUNGARUJO. — En Szeged estis fondita Hungarlanda Esperanto-Muzeo kaj biblioteko.

Dua eldono de lernolibro de Julio Baghy aperis (nur unu jaron post la unua.)

Hungarlanda Societo estas refondita.

EN RUMANUJO. — Ŝajnas ke la tiea movado reaktiviĝas. Oni anoncas represadon de granda vortaro, gramatiko kaj lernolibro.

Kunvenoj okazas en pluraj urboj.

LA VOĈO DE AMERIKO. — Sub la titolo : Usono sub ĝia nova Prezidanto Kennedy », la usona oficiala radio-servo « Voĉo de Ameriko » faros novajn dissendojn en Esperanto sur mallongaj ondoj, la 17-an, 24-an, 31-an de Marto, kaj la 7-an de Aprilo, de la 23-a ĝis la 23-30a horoj (MET) sur ondlongoj : 37.20 m. kaj 48.62 m.

GEONKLOJ ESPERANTISTAJ. — Estis starigita sistemo por kuraĝiga korespondado de plenkreskuloj al novaj junaj esperantistoj, por ke tiuj lastaj konservu intereson en la lingvo. Interesataj infanoj kaj eventualaj « geonkloj » skribu al : S-ro J. H. Sullivan, 3 Berwick Avenue Urmtōn, Manchester, Anglujo.

BRILA EHO DE DECIDO DE UNESKO. — Utiligante la decidon de UNESKO, ke Dro Zamenhof estu celebrata, kiel unu el la grandaj personecoj de la homaro, esperantistoj sukcesis sendigi oficiale materialon por leciono pri Zamenhof al lernejoj de Finnlando, Jugoslavio, Norvegujo, Italujo, kaj al provinco Santa Fe, Argentino.

Deziras vendi Esperanto triumfonta

(227 diversaj numeroj)

Ernst MUTHSCHALL

Halle (Saale) D.D.R.

Am Bergmannstrost 18

ĈU KULTURAJ KAJEROJ plenumis siajn promesojn ?

Ĉu vi konsentas helpi nin por plibonigo de via revuo ?

ABONU,

REABONU,

ABONIGU viajn amikojn !

Vidu la adresojn de la perantoj sur la lasta paĝo.

La francoj adresu siajn abonojn al :

S-ro MICARD, Kulturaj Kajeroj,

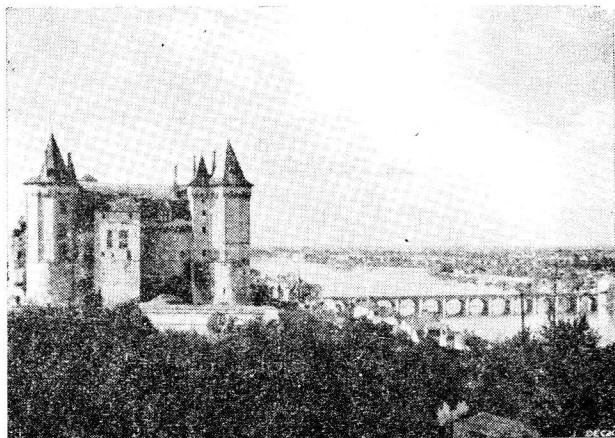
Epineux-le-Seguin (Mayenne)

C.C.P. Nantes 2349-62

SAUMUR

Vojaĝante de Angers al Saumur, ni kontaktiĝas kun riĉa kaj bela regiono nomita « La Valo » (kun ĉef-litero !) bananta, se la vetero estas favora, en ora lumo. Valo, kie la riverego « Loire » sternaĝas, kie abunde kreskas floroj, fruktoj kaj legomoj. Precipe frumaturajoj estas grandskale kulturitaj : je la sezono plenplenaj vagonaroj, kamionoj, eĉ kelkaj aviadiloj, kunportas el Saumur asparagojn kaj freŝajn fazeolojn, fragojn kaj pirojn.

Sude de la Loire, la kalkaj montetoj estas tute kovritaj je vitejoj. Subgrunde, tiuj montetoj, el kiuj oni eltiris la kalkajn ŝtonojn por konstrui

Saumur

la domojn de la « Saumur » anoj, fositaj, kavigitaj, oferas subterajn galeriojn, amplekse disbranĉigitajn, kiuj iĝis vin-kejoj aŭ kulturejoj por fungetoj nomitaj « fungoj el Parizo » !

Pro tia produktema grundo kaj subgrundo, lokaj industrioj prosperas : tiu de la vino, kaj tiu de la konservajoj de fruktoj kaj legomoj. Kelkaj ciferoj, se vi volas, pri jara produkto : verdaj fazeoloj : 1.600 tunoj ; asparagoj : 600 tunoj ;

fungoj reprezentantaj 9.000 tunojn da konservajoj.

La vinoj estas duspecaj : la natura blanka, ruĝa aŭ rozkolora, kaj la ŝaumanta, lau maniero el « Champagne ». Vizito de kejoj por ŝaumigado de vino estas interesa. Ili havas surfacon de kvin ĝis dek hektaroj, kaj estas ekipitaj per la plej modernaj teknikoj por la transformado, konservado kaj stokado de la vinoj.

Ĉar ni parolas pri ekonomiaj aferoj ni povas plue substreki, ke Saumur ankoraŭ posedas tre malnovajn fabrikojn, ofte familiajn, pri rozarioj, kaj religiaj medaloj. El Saumur elvenas preskaŭ la tuto da rozarioj venditaj en la tuta mondo. Estas ankaŭ fabrikoj de karnavalaj maskoj.

Sed, ni lasu tiajn komercajn aferojn por reveni al la turistaj.

Lasta mondmilito multe suferigis Saumur, sed rapide modernaj kvartaloj anstataŭigis la ruinojn. Feliĉe la plej historiaj monumentoj ne tro suferis. La ĉefa estas la Kastelo, kies impona silueto aperas de malproksime. Ĝi estas konstruita sur supraĵo de monteto, kaj superstaras sur iama miniaturo « La riĉegaj horoj de la Duko de Berry » multoble reproduktita per afiŝoj de la turisma oficejo. Malfeliĉe, la nuna kastelo aperas malpli bela ol tiu de la afiŝo ! Tempo kaj militoj forpelis multajn el ĝiaj ŝtonbelaĵoj. Tamen, ĝi restas impona monumento konsistanta el kvadrata interna korto, ĉirkaŭita de kvar ĉef-konstruaĵoj kun dikaj turoj ĉe ĉiu ekstera angulo. En la korto estas malnova puto, kaj enirejoj de malliberejoj, kiuj detenis, dum la pasinteco, famkonatajn kaptitojn.

Du muzeoj estas instalitaj en la kastelo mem. Ĉe la unua etaĝo, oni trovas lokan arkeologian kolekton, malnovajn meblojn, kaj ĉefe, multvaloran kolekton de ceramiko. Prezentitaj laŭ kronologia ordo, ili prezentas al la vizitantoj elmontraĵon de la diverseco, kaj de la teknika perfektigado de la dekoraciaj artoj, tra la mondo, de post la Mez-epoko ĝis la dek oka jarcento.

Ĉe la dua etaĝo, estas kurioza kaj tre loka muzeo de la « Ĉevalo tra jarcentoj ». La lernejo

EL IE EN LA MONDO

KELKAJ NOTOJ PRI MONDVOJAGO

Estas malfacile rifuzi intervjuon al la simpatia redaktoro de « Kulturaj Kajeroj », kiu deziras ke mi rakontu ion al vi pri mia vojaĝo ĉirkaŭ la tero.

Sed kion diri al legantoj de kultura revuo? Kiam mi relegas mian sekan raporton, mi ĉefe vidas teknikajn aferojn pri mia laboro. — Tamen mi provos eltiri kelkajn rapidajn impresojn kiuj eble interesos vin.

NOVJORKO. — La urbo tre fieras pro la grava publika liberejo. Efektive estas bela konstruaĵo en la centro, enhavanta multegajn volumojn pri ĉiuj-pecaj temoj kaj ĝi estas tre multe vizitata.

Filadelfio. — En muzeo mi povis konstati la decidigan influon de la ĉarpentistoj en la organizo de la revolucio kontraŭ la Angloj.

En la urba teatro, mi vidis « Carmen », la operon de Bizet, en franca lingvo. Kompreneble, kom-

pri rajdarto fondita de Henriko la Kvara, ĉe la fino de la 16a jarcento, ankoraŭ funkciis ĝis la mezo de la 18a. Sed la Unua Imperiestro starigis la nunan famkonatan maneĝon, kun ĝia jara tradicia karuselo. Kiel oni povas diveni, jarojn post jaroj, la ĉevaloj malaperas, kaj nun, flanke de la kavaleria lernejo estas milita lernejo pri motoroj.

Krom la kastelo estas aliaj belajoj en Saumur. Laŭlonge de la Loire belaj kajoj staras la teatro, la urbodomo konstruita de la komenco de la 16a jarcento. Inter la du pontoj, do en insuleto meze de du brakoj de la Loire, estas la domo de la Reĝino de Sicilio, eleganta konstruaĵo de la 15a j. c., riparita de nelonge pro malbonfaro de la milito.

Promenante tra la urbo, oni povas viziti interesajn preĝejojn, ĉarman urban ĝardenon, kaj vidi en malnovaj stratoj, pitoreskajn domojn, kiuj estis elektitaj de « Balzac », kiel kadroj por siaj romanoj « Eugénie Grandet », kaj « La Comédie Humaine ».

En ĝia diverseco, Saumur estas koketa, gaja civito, kiu meritas plene la nomon al ĝi donita

« La Perlo de Anjou »

S-ino CHEVERY.

La Novjarka haveno

pare al la pariza spektaklo, estis iom malriĉa, sed por mi la franca akcento estis tetura. La aktoroj ludis sen iu hispana pasio kaj detalo amuzis min : je certa momento Carmen lasas ĉe la centro de la scenejo siajn botojn sufiĉe longe kaj imagu ke, anstataŭ esti el ledo, oni konstatis ke ili estas el brila nigra moderna kaŭĉuko !

Vaŝingtono. — Dum finsemajno mi vizitis tiun belan ĉefurbon desegnititan de la Franco Pierre L'Enfant.

Se per lifto oni iras ĝis la supro de la Obelisko, sama stilo kiel tiu de la Concorde-placo en Parizo sed 110 metrojn alta, oni vidas, oriente, je ekstremo de longa kaj larĝa aleo, la parlamentejon « Capitol », norde, la « Blankan Doman » de la Prezidanto de Usono, kaj okcidente la Militistan Ministrejon, laŝan, kvinpintan konstruaĵon, kiu entenas 3.000 laborantajn personojn. En ĝi troviĝas magazenoj, kino, kaj ĉambrego uzata por diversaj religiaj servoj.

Dank'al S-ro Solzbacher mi povis viziti la Propagandan Ministrejon kie funkcias la « Voĉo de Ameriko », kiu elsendas en 32 lingvoj, inter kiuj nun ankaŭ Esperanto.

La nova katolika katedralo, tute blanka, aspektas kiel « Sacré-Cœur » en Montmartre, sed estas

io speciala : la katedralo entenas kafejon, restauracion, vendejon kaj vartejon por la infanoj de la vizitantoj !

Longe mi restis en la scienca muzeo kie troviĝas multaj objektoj koncerne la amerika historio, inter kiuj la aviadilo de Lindbergh. La arta muzeo meritas laŭdojn. En ĝi oni trovas, krom artverkojn, prospektojn pri pentraĵoj, kaj ĉe la enirejo oni povas ludi malgrandan posradioparaton kiu permesas aŭskulti priskribojn pri la ĉefaj pentraĵoj kaj iliaj aŭtoroj. La diverskoloraj infanoj invadas prefere la zoologian muzeon, kie oni vidas en normala dimensio la vivon de la malnovaj Indianoj kaj Eskimoj kaj ankaŭ multenombrajn naturigitajn bestojn, inter kiuj gorilo de 220 kilogramoj kaj baleno de 63 tunoj.

Cikago. — Sub la gvido de kelkaj samideanoj mi tre ĝuis la grandegan muzeon pri sciencoj, kie troviĝas interalie germana submaro ŝipo kaptita dum la unua mondmilito. Oni diras ke oni bezonas unu monaton por vidi ĉion. — En la planetario oni montras fotojn de la dua flanko de la luno — de rusa deveno.

St-Louis. — Sur la rivero Mississipi oni povas vidi ankoraŭ nuntempe spektaklon, kiu okazas en tre malnova ligna ŝipo (Showboat). La artistoj ludas en malmodernaj vestaĵoj komedion sufiĉe ridindan sur la scenejo, sed la vera spektaklo estas en la ĉambrego, kie la ĉeestantoj konstante interrompas la artistojn, kritikis, krias, ridas kaj eĉ ridegas.

San Francisco. — La plej ĉarma parto de tiu urbo por mi estis la botanika parko kun kreskadoj el la tuta mondo, kaj ĉefe la japana ĝardeno. Estis la tempo de la florado de la ĉerizarboj. Apud la tetrinkejo estis vera atmosfero por S-ino Butterfly. Ankaŭ paradizo por la bestoj : la birdoj kaj sciuroj maltime venas apud vin. En la akvario oni povas vidi, inter multaj fiŝoj, unu-metran testudon elegante naĝantan antaŭ viaj okuloj.

Hawai. — Ne kreu la rakontojn pri paradiza vivo sur tiu insulo. Ĉio estas kiel en Usono. Eĉ mi ne rimarkis miksojn inter blankuloj kaj anoj de la bruna raso. Tamen, kelkaj spektakloj ravis min. Ekzemple, belaj junaj viroj kiuj ondskiis sur la maro, starante sur unu tabulo 4 metrojn longa kaj 30 centimetrojn larĝa. Ili similis al starantaj rajdantoj sur la dorso de sovaĝaj ĉevaloj. — Ankaŭ mi vidis indiĝenojn danci kun longaj folioj, floroj, bastonoj kaj glavoj, eĉ specialistoj uzas brulantajn torĉojn, kiuj timigas la rigardantojn. — Intere estis vidi konkurson por la plej rapide farita fajro. La konkurantoj frotas du specojn de ligno unu kontraŭ la alia kaj ili sukcesas flamiĝi kokoselon post 5 minuta rapida frotado.

Franca Influo. — Nia influo en Usono ŝajnas esti tre malgranda. Evidente oni scias en la orienta parto, ke Francujo helpis al la liberigo de la lando ĉar ni sendis la altan statuon de la Libereco, kiu staras ĉe la enirejo de Novjorko.

En la magazenoj kaj restoracioj oni povas rimarki kelkajn francajn vortojn. Ni trinkis en kafejo « Moulin Rouge », kie la servistinoj estis vestitaj kiel la virinoj de 1900, kaj manĝis en restoracioj « Pigalle », « Maisonnette », « Normandie ». Mi

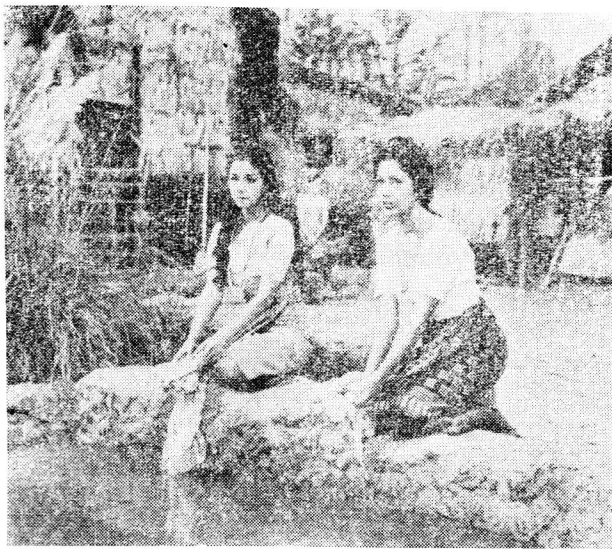
dormis sub « Arc de Triomphe » kaj sub « Pont Neuf » — tio estis pentraĵoj de Parizo alkroĉitaj super mia lito en hotelĉambroj.

Pri edukado mi ne povis multe kompari, sed mi konstatis, ke la infanoj estas en lernejo nur de la 8a ĝis la 14a horo, ke ili havas malmultan laboron hejme kaj ŝajne estas 1 aŭ 2 jarojn pli malfruaj ol niaj infanoj en la programoj. Aliflanke ili multe sportludas, kaj longe rigardas televidon. Pro televido la infanoj perdas multan tempon kaj enkapiĝas tro multe da stultaj reklamoj.

Aŭstralio. — Tiu juna lando ne havas pretenдон pri kulturo, oni ĉefe pensas pri organizo de komforta vivo por kreskanta popolo. La muzeoj estas modestaj. Tamen la arta muzeo de Sydney estas sufiĉe interesa — kaj ĉe la pordo de la scienca muzeo de Melbourne, estas alta rajda statuo de Jeanne d'Arc. En tiu urbo estas eleganta konstruaĵo duonfermita, ĉe la parko, kiu servas kiel koncertejo, kaj la larĝaj sportejoj de la Olimpiaj Ludoj.

En teatro mi tre ĝuis novan amerikan opereton : « My fair Lady ». Ĝi estas muzika komedio. La temo estas la teatraĵo de Bernard Shaw : « Pygmalion ». Oni povas esperi, ke ni baldaŭ havos tradukon en Francujo kaj iam oni povas aŭdi ariojn ĉe Radio.

Djakarta. — La vivkondiĉoj en Indonezio havas malaltan nivelon, kaj pro manko de lernejoj oni dividas la lernantojn en 2 klasoj. La duono iras mate-ne en la lernejon, la aliaj venas posttagmeze.

Calcutta. — En tre varma atmosfero mi vizitis la altan muzeon de la urbo. Ĝi estas entute brita, bela donaco de Anglujo. Ĝi entenas multajn pentraĵojn de la anglaj estroj, ĉefe militistoj. Mi rimarkis sufiĉe multajn Hindajn vizitantojn. Estus interese koni iliajn pensojn.

Eble ankaŭ la viajn post tiu ĉi legado.

J. GUILLAUME.

Ĉefdelegito de U.E.A. en Francujo.

ESPERANTISTA KULTURDOMO

Kastelo « Grésillon »

BAUGÉ (M.-et-L.)

- FRANCUJO -

Tél. 34

Periodoj Planitaj dum la Somero - 1961 -

UNUA PERIODO : de la 20-a de Junio ĝis la 10-a de Julio

Esperanto-Kurso por komencantoj

Samtempe : Turismaj karavanoj
Ripozrestadoj, promenadoj
Fiŝkaptado, ludoj, distraj vesperoj.

DUA PERIODO : de la 10-a de Julio ĝis la 24-a de Julio

Kulturaj internaciaj ferioj

La titolo de tiu periodo taŭge resumas ĝian programon :

Ferioj en la ripoziga kadro de la kastelo kaj de ĝia parko.

Kulturo dank'al la valoraj prelegoj faritaj de elstaraj esperantistoj.

Internacia etoso ĉar oni kalkulis 12 diversajn landojn samtempe reprezentitajn.

Prelegos :

Sino Emilja LAPENNA, komitatano de U.E.A.

Fino LLECH-WALTER, diplomita de Beletro Superaj Studoj.

Sro LLECH-WALTER, Prezidanto de la Franca Unuiĝo, komitatano de U.E.A.

Dro ALBAULT, komitatano de U.E.A.

Sino CHEVERY, Prezidantino de la Esp.-grupo de Angers.

Kelkaj titoloj de prelegoj : Dramo en la esperanta literaturo -- Popular-sciencaj temoj en la esperanta literaturo -- La Kataluna folkloro -- La ekzistencialistaj herooj en la literatura verkaro de J.-P. Sartre -- Malsato en la Mondo -- Spirito-scienco laŭ Martinus -- Angers, historia kaj arta urbo.

PROGRAMO

Lundo 10-an : alveno de la partoprenantoj — je la 21-a : interkona vespero.

De Mardo 11-a ĝis Dimanĉo 23-a : **Ĉiumatene :** Prelegoj ;

Posttagmeze : Promenadoj ;

Vespere : Prezento de lumbildoj, esperant-lingvaj, filmoj, ludoj.

Lundo 24-an : Foriro de la partoprenantoj.

Diversaj tuttagaj aŭ duontagaj ekskursoj estos organizita.

La Esperantista Kulturdomo speciale invitas la Esperantistojn al partopreno en tiu periodo, kiu, la antaŭajn jarojn, famigis ĝin en la tuta mondo.

TRIA PERIODO : de la 24-a de julio ĝis la 7-a de Aŭgusto

SPECIALA SUPERA KURSO DE ESPERANTO

POR LA ESTONTAJ ESP-INSTRUANTOJ

Kurso por komencantoj ;

Kurso de Franca lingvo por la alilandanoj pere de Esperanto (laŭ la nombro de la enskribiĝintoj).

Ekskursoj.

KVARA PERIODO : de la 8-a ĝis la 29-a de Aŭgusto (alveno la 8-an de Aŭgusto)

NIAJ KULTURAJ ESPERANTITAJ SEMAJNOJ

PROGRAMO

Mardon 8-an : Alveno de la partoprenantoj.

De Merkredo 9-a ĝis lundo 28-a : **Matene** : Esperanto-Kursoj :
— **por komencantoj** (Sro Jelenc).
— **por praktikantoj** (S-ro Thébaud).
— **supera kurso** (Sro Babin).

Posttagmeze : Plektarto - Blindarto.

Je la 18-a : Konversacio sub la gvidado de la profesoroj.

Vespere : Distraĵoj, prezentado de filmoj, lumbildoj, ludoj, dancoj, ktp...

Dimanĉoj 13-a kaj 20-a estos liberaj. Estos eble organizi ekskursojn.

La banejo estos malfermita de la 16-a ĝis la 18-a.

KVINA PERIODO : de la 30-a de Aŭgusto ĝis la 12-a de Septembro
(alveno la 30-an de Aŭgusto)

STUD-PERIODO ORGANIZITA DE U.E.F.

Praktika kaj Supera Kursoj sub gvidado de Sro Ribot. (Detala progromo sur aparta folio).
Estos eble ankaŭ ripozi

Por ricevi detalajn informojn sendu internacian respond-kuponon al :

ESPERANTISTA KULTURDOMO, Kastelo « Grésillon », BAUGÉ (M.-et-L.), Francujo

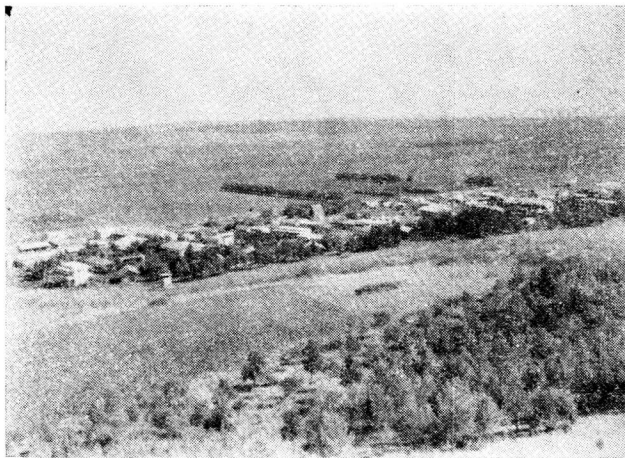
KIBUCO, kooperativa vilago en Israelo

(II)

Rikolto de ĉiuj kibucoj estas transdonata al la kooperativa societo Tnava, kiu prizorgas ankaŭ ĝian prilaboron — precipe tion de lakto — kaj distribuon tra la lando. Troaĵoj ĝi eksportas. Ĉiujn bezonojn liveras al la kibucoj Hamašbir, alia granda kooperativa societo. Ĝi fabrikas ilin parte en siaj propraj entreprenoj.

Unnavece dediĉas sin la kibucoj al agrikulturo kaj al ĉiuj parencaj fakoj. Grenprodukto estas ilia plej grava tasko, ankaŭ kreskigo de ĉiuspecaj fruktoj kaj legomoj, krom tiu de industriaj plantoj, inter kiuj estas la ĉefaj kofono, sukərbelo kaj arakidoj. Grandan signifon havas la moderna, en sia amplekso ĉiam kreskanta kokobredado kun rezultanta livero de viando kaj ovoĵoj, ankaŭ bredo de hejmaĵ bestoj, unuavece de laktoriĉaj bovinoj kaj ŝafoj. Estas kibucoj, kiuj bredas ankaŭ fiŝojn, inter ili iuj dediĉas sin ekskluzive al fiŝkapio.

Kie la cirkonstancoj tion permesis kaj propra aŭ ĝenerala neceso postulis, estis fonditaj en la kibucoj ankaŭ industriaj entreprenoj, regule malgran-

daj aŭ meze grandaj, sed iam ankaŭ de respektinda vastoj.

Inter la lastaj estas cilindraj grandaj fabrikoj por prilaboro de ligno, ankaŭ briĵfabriko kaj fabriko de ceramikaĵoj, de farboj, de ŝuoj k. . . Estas kibucoj, kiuj konstruas boatojn, aliaj sin okupas pri prilaboro kaj konservado de fruktoj kaj legomoj. En iuj lokoj, kie regas taŭgaj kondiĉoj aranĝis kibucoj apud sia agrikultura mastrumo ankaŭ sanatoriojn.

Ĉiun kibucan regas Ĝenerala Membra Kunveno. Ĝi akceptas novajn membrojn kaj elektas administran Komitaton kun eventuale necesaj specialaj ko-

mitatoj, ĉiujn kun unujara funkciado? Ĉiu komitatano plenumas krome sian normalan laboron en la kibuco. Se tion postulas intereso de propra kibuco, de kibuca movado ĝenerale aŭ de la lando, la membroj foriras labori ekster sian kibucan. Kibucanoj funkcias kiel ministroj, parlamentanoj, ambasadoroj, ofiĉiroj, ktp.

Geedzoj havas sian apartan ĉambron, needziĝintoj loĝas 2-3 komune. Se la ekonomiaj cirkonstancoj de la kibuco tion permesas, estas la loĝejoj pli grandaj, plurĉambraj kaj pli komfortaj.

La infanoj vivas dum plejparto de la tago en specialaj domoj de infanoj, kie ili ĝuas ĉiun eblan prizorgon de plej alta standardo kaj laŭ lastatempaj metodoj. Ĉe fino de la labortago prenas ilin al si la gepatroj, tiam komplete liberaj kaj povantaj dediĉi tiujn horojn ekskluzive al la infanoj. Tiuj foriras poste dormi en domoj de la infanoj, inter siaj amikoj. Infanoj vizitas dekdujaran lernejon kaj daŭrigas la studon ekster la kibucoj en specialaj kaj altaj lernejoj, se ili montras kapablon. Pluraj kibucoj havas siajn proprajn unuarangajn fakajn lernejojn, precipe agrikulturajn.

Mango estas prezentata en komuna manĝejo, kiu regule estas ankaŭ ejo de kunveno. Multaj kibucoj posedas librejon kaj legejon, koncerthalon, iam ankaŭ malgrandan lokan muzeon.

Ĉiu membro ricevas la necesan vestaĵon kaj toilaĵon — neniel uniforman — kaj prizorgata estas ankaŭ ilia riparo kaj lavado. En sia loĝejo li havas meblaron, radion kaj ĝenerale lukson pli aŭ malpli grandan laŭ financa situacio de la kibuco. Dependas de tiu ĉi stato, ĉu kaj ĝis kiu mezuro povas esti plenumitaj specialaj deziroj de la membroj. Ili ofte posedas privatan bibliotekon. Kolektas poŝtmarkojn aŭ pasigas sian liberan tempon per aliaj plaĉokupoj laŭ sia prefero.

Cetere prizorgas la kibuco ĉiujn bezonojn de siaj anoj kaj tial ne aperas neceso de monĉirkulo interne en la kibuco. Tamen krom regula poŝmonon ricevas ĉiu membro en speciala okazo - libertempo p.s. - konvenan monsumon.

Sen kibucoj ne estus en hodiaŭa Israelo loĝantaro de hebreaj terkulturistoj kaj sen kibucoj oni apenaŭ povus plenumi la grandajn taskojn, kiuj tion landon ankoraŭ alendas. Ĝi volas fariĝi floranta ĝardeno kiel diras la Biblio - Jesaja 35, 1 - « Ekĝojos la dezerto kaj la senakvejo, triumfos la stepo kaj ekfloros kiel lilio ».

La evoluo pruvas, ke la vojo, elektita de la kibucoj, estis ĝusta.

Ota Ginz, Kirjat Jam.

Traduko en nacian lingvon kaj publikigo estos bonvenata. S-o O. Ginz, Shikun Agash 30-8, Kirjat Jam Bet, Israelo, estos dankaj por alsendo de 2-3 ekz. de la publikaĵo.

KIEL VIVIS

LA INDIANOJ ?

Tra la filmoj kaj la libroj oni kutime vidas la Indianojn kun plumoj sur kapo, kaj pafilo en mano, rajdantajn rapidegajn ĉevalojn. Ili estas persekutatoj, ĉu persekutantoj. La infanoj kaj eĉ la plenkreskuloj konsideras ilin kiel bonkorulojn, sovaĝulojn aŭ artistojn. Ili ne konscias, ke la « ĉiutaga » Indiano estis ankaŭ, estis ĉefe, homo.

En sia familio, tribo aŭ federacio, la Indianoj vivis feliĉan sed malfacilan vivon. Ĉiuj, viroj, virinoj kaj infanoj partoprenis en la komuna vivo.

La bestoj estis pli taŭge adaptitaj al la lando sovaga ol la homoj. Ili havis siajn akrajn ungegojn, kornojn kaj dentegojn por sin defendi kontraŭ la malamikoj, kaj siajn felojn kontraŭ la malvarmego. Ĉiujn defendilojn la viroj devis preni de la bestoj helpe de primitivaj armiloj. Pro tio ili estis devigataj pligrandigi siajn korpajn fortojn kaj pliakrigi siajn vidpovon kaj aŭdpovon per konstanta ekzercado. Ĉirkaŭ ili etendiĝis la lernejo kaj ili estis mem siaj instruantoj. Ili observis la sinsekvon de la sezonoj kaj studis la morojn de ĉiuj bestoj. Ĉiu rompita branĉo, ĉiu signo sur la rokoj aŭ sur la tero estis plensignifa por ili, kiuj bone konis la mondo ĉirkaŭan. Ili estis lertaj ĉasistoj sed ankaŭ la bestoj estis lertaj; ili do devis esti trovemaj pri fabrikado de fiŝhokoj, retoj kaj kaptiloj. La zorgoj kaj la laboro ne mankis al ili kaj, dume, la virinoj laboris en la domo kaj sur la kampoj: ili plantis, semis, rikoltis, kuitis, tanis kaj kudris. La infanoj tre frue ekzercadis: la knaboj lernis de siaj patroj la ĉasarton kaj la knabinoj laboris kun siaj patriroj.

Kiam venis la blankuloj komenciĝis la malfortiĝo de la Indiana civilizo, pro tio ke ilia vivo tute ŝanĝiĝis. La detruado de la ĉasajoj malaperigis la ĉasistojn. La modernaj iloj kaj maŝinfabrikataj aĵoj preskaŭ nuligis la manfaradon. Sed la kontribuo de la indiana civilizo ankoraŭ aperas ĉie.

Kiuj estis la ĉiutagaj zorgoj de la Indianoj? Laŭ la geografia situo kaj konsekvence la klimato kaj la vegetaĵaro, tiuj zorgoj estis diversaj. Ni « vizitu » la arbar-Indianojn.

Ili vivis en la densaj arbaroj, kiuj etendiĝis en la Nord-Orienta parto, inter la Atlantika marbordo kaj la Grandaj Lagoj. De la arbaro la Indianoj ricevis aŭ prenis ĉion: nutraĵojn, vestojn kaj domojn.

Ili ŝatis ĝin kaj ornamis siajn vestojn kaj potojn per desegnojn de folioj kaj floroj.

Ĉio el la arbaro estis uzebla: la folioj kaj la medolo por bruligi fajron; la junaj arboj por fari fostojn kaj konstrui la domojn, kiujn oni kovris per arboŝelo. El ŝelo kaj ligno la Indianoj faris la pladajn, kuirilojn kaj konservujojn. El ligno ili faris diversajn ilojn; el arbo — kaj planto-fibroj ili faris teksaĵojn kaj ligilojn.

Estis do necese mortigi la arbojn, kaj tion la Indiano bedaŭris. La Granda Dio iam diris, ke la bestoj kaj plantoj estas la « hom-servistoj ». Sed la Indiano mortigis bestojn nur kiam li bezonis nutraĵojn kaj prenis de la arbaro nur tion, kio al li estis necesa.

Granda parto el la nuntempa amerika nutraĵaro venas de la Indianoj, ĉefe la maizo, kiu ebligis la unuajn blankulojn ne morti pro malsato. La kultur-metodo estis tute simpla. La Indianoj plugis la teron per iloj el malmola ligno aŭ per best-skapoloj. Kiam la unuaj folioj de la kverkoj estis tiel larĝaj, kiel ŝiuro-piedoĵoj ili plantis kukurbojn, kiuj rampis ĉirkaŭ la maizplantoj. Ankaŭ fazeoloj estis semitaj, kiuj alkroĉiĝis al la maiztrunketoj. Inter la amasetoj oni semis sunflorojn. Legendo diris, ke la maizo, la fazeolo kaj la kukurbo estis gefratroj, kiuj ĉiam vivis kune.

Ankaŭ sovaĝaj arboj kaj plantoj donis al la Indianoj nutraĵojn: radikojn kaj grajnoj, foliojn kaj burĝonojn, fruktojn kaj la dolĉan sukcon de la aceroj.

En tiu Nord-Orienta parto de Ameriko la arbaro grandparte malaperis. Kie vivis multaj triboj, tie nun staras la altaj domegoj de Detroit kaj Ĉikago. La posteuloj de tiuj Indianoj, kiuj akceptis la blankulojn trapasintajn la oceanon nun laboras en grandaj farmoj aŭ en fabrikoj. Sed, ĉiun lastan Novembran jaŭdon, ili ankoraŭ celebras, kune kun la posteuloj de la blankaj evenintoj, la manĝon de la « Thanksgiving Day », kiu konsistas el tiuj manĝaĵoj, kiuj iliaj prapatroj kulturis kaj kiuj ebligis la prapatroj de la nunaj amerikanoj travivi ĉe la komenco.

P. B.

LA LINGVA ANGULO

Israelo - Izraelo

NE samkaza estas la prefero por **s** aŭ **z** ĉe la vorto **Israelo-Izraelo** aŭ ĉe **Jesuo-Jezuo**. En ĉi tiu la fonemo **z** okazas ekz. en kataluna lingvo dum en kastila la prononco estas **s**. Sed ĉe la nomo de la juda ŝtato la litero **s** troviĝas ĝuste antaŭ la voĉa konsonanto **r**, kaj ĝia voĉeco asimilas, kaŭzas la voĉigon de la **s**, prononcigas ĝin **z**. La kastila lingvo teorie ne havas la voĉan sonon de **z**, sed nur la senvoĉan de **s**; tamen, estas al la kastillingvanoj neeviteble voĉigi la **s** de vortoj en kiuj tiu litero troviĝas antaŭ voĉa konsonanto

d, g, r, k. a. : desde, rasgo, Israel, k.c. Tia asimila fenomeno estas fonetike natura. Se ĝi okazas eĉ en la nuntempa kastila, kies naciaj parolantoj kredas ke ili ne povas — aŭ tre malfacile — prononci **z**, multe pli certa ĝi estas en la aliaj lingvoj ne nur romidaj, sed ankaŭ slavaj k. c. De logike estas cedi al Izraelo, ĉu?

Delfi DALMAU,

Membro de la Akademio de Esperanto.

Al Nova Jaro

Falas de la kalendaro
Folietoj for kaj for,
Kaj por la malnova jaro
Baldaŭ batos lasta hor'.

Venos en mateno frua
Atendata Nova Jar'.
Mil naŭcent sesdek unua
Kun esperoj por homar'.

Ni esperas ke konstante
Homoj luktos por la Ver'
Kaj la lingvo Esperanto
Disvastiĝos sur la ter' ;

Pliboniĝos homaj sortoj
De polusoj ĝis tropik'
Estos plej ŝatataj vortoj :
Kamarado kaj Amik' ;

Malaperos vort' : Milito.
Paco estas nia cel',
Estos ni unuigitaj
Sub feliĉa Verda Stel' ;

Do alvenu sen prokrasto,
Atendata Nova Jar',
Estu vi la kara gasto
Por la Esperantistar' !

Malaperos sen reveno
La klopodoj pri azil'
Kontraŭ bombo hidrogena,
Kontraŭ ĉia-ajn armi'.

Verkis : Aleksej TOLOKONCEV.
Kostroma (Sovetunio)
(Decembro 1960).

La redakcio de Kulturaj Kajeroj dankas la multajn amikojn, kiuj sendis siajn bondezirojn okaze de la nova jaro, kaj deziras al ĉiuj legantoj sanon, feliĉon kaj pacon.

Tra la Esperanta literaturo

NYLEN Paul Axel

Tiu preskaŭ nekonata « pioniro » estas prezentita en la Enciklopedio jene :

Svedo, redaktoro ĉe « Stockholms-Tidningen ». Naskiĝis la 20a de Junio 1870 en Tillinge apud Enköping. Estis ĉefredaktoro de sveda polica gazeto, 1906-20 ; tradukis al la sveda diversajn librojn. Esperantisto de aŭgusto 1892, ano de klubo Esperantista en Uppsala de 1893. Kunlaboris al « Lingvo Internacia » de ĝia komenco en decembro 1895 kaj estis ĝia redaktoro de 1897 ĝis 1901. Eldonis laŭ komisiono de Zamenhof liajn proprajn broŝurojn portugalan kaj holandan en 1896.

Multe korespondis kun Zamenhof, Gernet, Trompeter, Ostanjeviĉ, Lengyel, Meray, k.t.p. Gvidis kursojn.

Partoprenis 8 Universalajn Kongresojn, inter ili la unuan kaj la duan.

Verkoj :

Sveda lernolibro (1896) - Esperanta vortaro (1897).

« Fraŭlino Julie », tradukita el Strindberg (1908).

« Per balono al la poluso », traduko kunlabore kun Engholm.

Estis redaktoro de « La Espero » (1918-20, kaj 1917) Ĉefkunlaboranto de la Enciklopedio.

—o—o—o—o—

El la tradukaĵoj de Paul Nylen ni prezentas al vi :

LA OKULVITROJ DE L'PRINCO

(verkita en angla lingvo de S-ino Laura Ridding)

Estis la naskotago de l'princo Alethiades : li atingis la plenaĝon. La reĝo vokis lin al si en la jaspisan salonon de l'palaco, kie antaŭ sia kolektiĝinta kortegano li diris la sekvantan mallongan sed solenan paroladon al la juna princo.

« Mia filo, antaŭ ol la festo jam komenciĝas, mi havas la komision transdoni al vi objekton de plej granda graveco. Via baptopatrino, la feino laŭ kies nomo vi estas nomita, en mian konservon konfidis multekostan donacon, kiu fariĝas hodiaŭ via posedajo ».

Kun tiuj vortoj li metis kesteton en la manon de l'princo. Alethiades malfermis ĝin kaj elprenis el ĝi magian okulvitron, kiun li surmetis.

Kiam li rigardis tra ĝi, lia vizaĝo ricevis tute alian esprimon. En agonia malespero li turnis sin de l'patro al la korteganoj, la korpgardistaro, la servantoj. Post tio li disetendis la brakojn kun furioza ekkrio, kuregis malsupren laŭ la marmora ŝtuparo en la ĝardenojn, rapidegis tra la irejoj kaj la floraleoj, eksteren en la vastan parkon — for, for tiom longspace kiom fulmerapidaj piedoj povis lin porti, ĝis lin haltigis granda laĝeto, kiu kuŝas kiel neevitebla baro en lia vojo. Serio da altaj kanoj ĉirkaŭbaris tiun akvon, kaj ili kapobalancis al li dirante :

« Ho, vi, kies okuloj estas malfermitaj, vidu kaj rigardu la devenon de ĉio ! »

Kaj li enrigardis en la profundaj kaj vidis senformajn, nigrajn, monstrojn, kiuj sin movas tie sube, kaj vidis flugilajn estaĵojn en la plej brilantaj koloroj svingiĝi super la akvo.

« Tio ĉi estas la laĝeto Pensa, kie naskiĝas la pensoj de la homoj, la veraj, kiel ankaŭ la malveraj. Iru plu, kaj vi renkontos ilin en aliaj formoj. »

Kaj Alethiades eniĝis en malgrandan ŝipeton, konstruitan el kunkreskaĵoj, kaj veturis per ĝi al la alia bordo.

Li iradis plu, ĝis li alvenis al granda arbaro. Milioj da flugilaj, insekto-similaj estaĵoj de stranga formo zumflugadis inter la branĉoj. « Gardu vin kontraŭ la danĝero ! » kriis la arboj al la juna princo, kaj li vidis kaj observis, ke kelkaj en tiu fluganaro brilis kiel fajromuŝoj kaj ŝajnis per sia tuŝo sole elvolvi la florojn kaj maturigi la fruktojn de l'arboj sur kiuj ili sin lokis ; aliaj tamen estis, kiuj per sia tuŝo nigrigis kaj velkigis la foliojn kaj kiuj, rampante sur ili dedonadis kaŭterizan venenon, kiu mortigis ĉion, kio estis en ilia vojo.

« Tio ĉi estas la arbaro Vorta. Ĉiuj vortoj, kiujn elparolas la homoj, alflugas tien ĉi, tuj kiam ili ekhavis la formon : la mensogo, perfido kaj malico kun sia veziko de veneno, la vero kaj la bravkuraĝo kun sia vivodona mielo. Ili estas elpensataj en la laĝeto pensa kaj flugas poste plu al la kampo Aga. Daŭrigu ! »

Kaj li daŭrigis sian iron, ĝis li atingis tiun ĉi lokon. Tie meze en la kampo, daŭris furioza batalo, la granda mondbatalo inter la Vero kaj la Mensogo, daŭrinta jam de l'komenco de l'mondo. Meze inter tiuj batalantaj anaroj lumis klara brilo, kiu alproksimiĝis al Alethiades, kaj kiam ĝi alvenis al li, li vidis ke estas belega virino : la Vero mem.

Li jetis sin al ŝiaj piedoj, ekblindigita per ŝia radianta brilego.

« Filo mia, diris ŝi, vi, kiu faras uzon de mia donaco, ĉu vi volas aliĝi al miaj fidelaj kavaliroj kaj defendi mian honoron ĝis en la morto ? »

« Anĝelosimila feino ! ekkriis la princo, via terura donaco plenigis miajn okulojn per doloro. Ĝi malkovris al mi la vanecon de mia vivo, kaj la misterajn efikojn de la pensoj, vortoj kaj agoj. Mi ne povas reiri al mia ĝisnuna vivo malvera. Lasu min batali tie ĉi por vi... en la plej furioza batalo, kaj tie, kie estas plej granda danĝero ! Pro favoro, aŭskultu mian preĝon. »

Si metis siajn manojn sur liajn okulojn kaj kondukis lin longe for.

« Jen via posteno. Defendu ĝin al mi ! » Kriis ŝi kaj malaperis.

La princo ekrigardis kaj vidis, ke li sin trovas ree en la jaspisa salono, kie la reĝo kaj la korteganoj kun miro lin rigardegis.

S. GUILLOT.

POR VIA DISTRO

NIA KONKURSO

Bonvolu respondi la du jenajn problemojn kaj sendi viajn solvojn (se eble antaŭ la 15-a de Marto) al : **Sro P. Chevalier, 19, Boulevard Gabriel-Lauriol, Nantes (L.-A.), Francio**, sciigante precize viajn nomojn (Sro, Sino aŭ Fino) kaj adresojn.

Unua Problemo

Bonvolu respondi la jenajn demandojn skribante la literon de la taŭga respondo elektota el la kvar proponitaj. Po 2 poentoj por ĉiu korekta respondo.

- 1) S-ino Haudebine instruas esperanton en :
  - a) Japanujo ;
  - b) Hindujo ;
  - c) Kanariaj Insuloj ;
  - d) Cinio.
- 2) La Prezidanto de U.E.A., Dro Canuto mortis antaŭ :
  - a) 1 jaro ;
  - b) 16 jaroj ;
  - c) 3 monatoj ;
  - d) ankoraŭ vivas.
- 3) La Ĝenerala Sekretario de U.E.A. estas :
  - a) Sro W. Auld ;
  - b) S-ro N.R. Smith ;
  - c) D-ro Privat ;
  - d) P-ro Ivo Lapenna.
- 4) La Prezidanto de la Akademio de Esperanto estas :
  - a) S-ro Isbrucker ;
  - b) S-ro A. Cseh ;
  - c) D-ro Privat ;
  - d) D-ro Neergaard.
- 5) La nombro de la Akademianoj de Esperanto estas ĉirkaŭ :
  - a) dek ;
  - b) cent ;
  - c) kvardek ;
  - d) sesdek.

Dua Problemo

En la subaj frazoj estas eraroj, kiujn oni ofte trovas en libroj, gazetoj, ktp. Sed atentu ! Kelkaj frazoj estas korektaj, aliaj nekorektaj. Bonvolu korekti la nekorektajn frazojn... kaj ne tuŝi la korektajn ! Po 2 poentoj por ĉiu ĝusta korektaĵo, kaj estos deprenitaj 2 poentoj por ĉiu frazo « malprave korektita ».

1. — En la tuta vilaĝo mi ne havas eĉ unu malamikon.

2. — La ministro enoficigis pastron K., kiel anstataŭanta episkopo.

3. — Kiam vi bruligas fajron, tre gravas kiun lignon vi surmetas.

4. — Mi ne scias, se tiu poŝtmarko servis por afrankado.

5. — La popolo kreskis tre rapide.

Amuzaj problemoj

(de S-ro Jarlier)

SOLVO DE LA LASTAJ PROBLEMOJ :

La tajloro : Ne respondu : 6 ektondoj de tondilo. Post la kvara eltondo restas nur 4 metroj kaj post la kvina ektondo la peco estas tute tondita. Do, respondu : 5 tagoj.

La tri ludantoj : Ni prenu la problemon ĉe la fino. C perdis la trian batalon kaj devis duobligi la monon de A kaj de B. Do li donis 8 frankojn al A kaj 8 frankojn al B. Antaŭ la tria batalo A havis 8 frankojn, kaj C posedis $16 + 8 + 8 = 32$ frankojn (dua linio).

Tabelo 1 :

A	B	C	
16	16	16	B perdis la duan batalon kaj donis al A : 4 frankojn, al C : 16 frankojn kaj B posedis $4 + 8 + 16 = 28$ frankojn. (tria linio).
8	8	32	A perdis la unuan batalon kaj donis al B : 14 fr. al C : 8 fr. kaj A posedis : $4 + 14 + 8 = 26$ fr. (kvara linio).
4	28	16	
26	14	8	

Respondo : A : 26 fr., B : 14 fr., C : 8 fr.

Tabelo 2 (kontrolo) :

A	B	C	
26	14	8	antaŭ la komenco
4	28	16	post la unua batalo
8	8	32	post la dua batalo
16	16	16	post la tria batalo

(Ni reversu la tabelon 1 por havi la tabelon 2)

Novaj problemoj

La tri jaluzaj edzoj. — Tri jaluzaj edzoj troviĝas kun siaj edzinoj sur la dekstra bordo de rivero kaj volas transiri al la alia bordo. Ili trovas boaton sen boatisto kaj tiel malgrandan, ke ĝi povas transporti nur du personojn kune. Kiel efektiviĝos la transiro se ĉiu virino devas ne resti sola kun unu aŭ du viroj dum la foresto de sia edzo ? (Du solvoj).

Le Gérant : H. MICARD

IMP. COCCONNIER, SABLÉ

LA JUNAJ

DETEKTIVOJ

ILUSTRITA RESUMO DE LA NOVELO DE J.H. SULLIVAN

(4-a parto)

La policistoj pafis la serurca. « Ĉu vi estas Andreo Trentano? Venu kun ni. » Dum tiu tempo Helmo forkuris. En la policejo oni diris al Andreo, ke oni telefonis de Montoverda.

« Nun ĉu vi klarigos al ni, kiel vi venis en nian landon? Mi ne scias, kiel oni povis preterpasi la gardistojn ĉe la rivero » Andreo klarigis la tutan aferon al la policisto.

Andreo kondukis la policistojn kaj ili trovis la enirejon de la tunelo. Hel-pataj de elektra lampo ili baldaŭ atingis la vojeton al la akvofalo.

« Iu venis antaŭ ni. Rigardu la freŝajn piedsiĝnojn. » La inspektoro demetis sian jakon kaj ĉappon; pendigis ilin sur bastono kaj prezentis ilin antaŭ la tunelo. Iu pafis kaj truo aperis en la jako.

Alia pafado aŭdigis kaj viro falis. Estis Helmo. Du viroj aperis. « Patro! », kriis Andreo, « kion vi faras ĉi tie? » — « Oficialajn aferojn » estis la respondo. « Mi estas estro de la dogana fako de nia lando. »

« Ne parolu pri Onklo Konrado », diris Kolonelo Trentano. « Mi bone konas lin; li estas bona homo sed li estas tre malriĉa. De nun li estos la farmejon, kiun mi aĉetis kaj ni loĝos ĉiujn kune. »

(Represita kun permeso de la aŭtoro kaj de la eldonistoj de « La Junaj Detektivoj ». La libro (43-a paĝa novelo kun 9 ilustraĵoj de Brenda Goodwin) estas aĉetebla ĉe Esperantaj Libroservoj, aŭ rekte ĉe la eldonistoj, The Esperanto Publishing Company Ltd., 100 Long Lane, Rickmansworth, Herts, Anglujo, po 4 int. respondukuponoj.)

FINO

Niaj perantoj

Aŭstrio : S-ro Johan Wieshofer, Wiener-Reichstrasse 2, LINZ (20 aŭst. ŝil.).

Belgujo : F-ino S. Obozinski, avenue Brugmann 364, BRUXELLES 18.

Britujo : S-ro Frank Ashpole, 127 Midford Rd, Combe Down, BATH (6 ŝil.).

Nederlando : S-ro M. de Waard, Anemoonstraat, Capelle aan den Ijssel, ZH pĉk : 209721 (2,5 guld.).

Germanujo (Okc.) : S-ro Joseph Bode, (16) KASSEL-Ndzw, Silberbornstr. 33 (3 mark.).

Germanujo (DDR) : S-ro Ernst Muthschall, 19a) HALLE (Saale), Am Bergmannstrost 18 - pĉk : Leipzig 510-28 (5 mark.).

Hispanujo : Jozefino Monter Palomar, Muntaner 416, 1°, 1-a, BARCELONO (40 pes.).

Italujo : S-ro Claudio Pontedera, Via Marco Polo 3A, Verona (450 liroj).
Itala Esperanto-Federacio, Corso G. Galilei, 22, TORINO.

Norvegujo : S-ino Marit Delor, Oberst rodes veg 56, LAMBERTSEDER (6 kr.).

Danlando : S-ino Bodil Neergaard, Gothersgade 158, Kopenhago K (6 kr.).

Pollando : Asocio de Esperantistoj en Pollando, Nowy Swiat 27, VARSOVIO (30 Zlotoj).

Svedujo : S-ro Rune Palmgren, Persikogatan 32 III, Stockholm-VALLINGBY (4 kron.).

Svislando : S-ro Pierre Metivier, Via Ferrera, Ascona (Tes.) (3 sv. Frank.).

Aliaj Landoj : Ni serĉas perantojn en aliaj landoj. Oni povas pagi la abonprezon per steloj (11 st.), aŭ respondkuponoj (8 respk.), per libroj, aŭ per neuzitaj poŝtmarkoj. Sin turni al S-ro Micard, Epineux-le-Séguin (Mayenne), Franc.

KASTELO GRÉSILLON

BAUGÉ
Maine-et-Loire
FRANCUJO

ESPERANTISTA KULTURDOMO

De junio ĝis septembro ĉiujandajn esperantistojn kaj eventuale iam ajn karavanojn frue anoncitajn

Akceptas :

Por ripozi trankvile en atmosfero frateca ;
Por eklerni aŭ plulerni la internacian lingvon ;
Por ĝin praktiki per interŝanĝo de ideoj ;
Por aŭdi kulturajn prelegojn ;
Por studi specialajn problemojn ;
Por inter amikoj gaje libertempi ;
Por ekskursi tra centr-okcidenta Francujo.

venu al la Esperantista Kulturdomo

Kompleta Programo kun kondiĉoj havebla kontraŭ internacia respondkupono al :

ESPERANTISTA KULTURDOMO, Grésillon, BAUGÉ (Maine-et-Loire) Francujo

LA VIE DE GRÉSILLON

ENTRE NOUS...

Notre stage de travail de fin d'année nous a donné toute satisfaction. Déjà la saison prochaine se prépare fièvreusement. La publicité commence à porter ses fruits. Les demandes de renseignements arrivent à une cadence satisfaisante. Une caravane anglaise séjournera au château pendant les vacances de Pâques. Un groupe nombreux de cheminots espérantistes Suisses est assuré pour la dernière semaine de juin. Une caravane anglaise se dessine pour fin juillet.

Nous éditons en ce moment sous une forme moderne et attrayante notre Cours 1er degré. Nous continuons l'édition du Cours 2e degré.

Nous avons mis sur pied un cours spécial pour la préparation à l'Atesto pri Kapableco. Le travail ne nous a donc pas manqué.

Il nous faut aussi préparer l'Assemblée Générale de Mars et songer sérieusement aux vacances de Pâques. Mais là, c'est vous surtout amis lecteurs qui avez la parole. Si vous venez nombreux, si vous remplissez notre château, nous serons payés de toutes nos peines et c'est pourquoi nous attendons anxieusement vos inscriptions.

H. MICARD.

La vie de notre Revue

Les abonnements se renouvellent à un rythme supérieur à celui de l'an dernier. Je remercie les amis qui dans leur ville, dans leur groupe ont fait la propagande nécessaire pour recueillir des abonnés, c'est-à-dire augmenter le nombre des fidèles amis de notre Maison Culturelle. Lire notre Revue c'est conserver un lien avec nous, c'est entrer dans notre grande famille. Recrutez autour de vous. Faites comme tant d'autres : abonnez vos correspondants étrangers ; vous leur ferez plaisir et vous nous ferez connaître. D'avance merci.

H. MICARD.

ANNEE 1960

Abonnés-Soutien

Versement minimum : 5 NF.

Septième liste

1. Mme Heurtebize (M.-et-L.) ..... 5 NF.

ANNEE 1961

Abonnés Bienfaiteurs

Versement minimum : 10 NF.

Première liste

1. M. Dalmau (Espagne) ..... 10 NF.
 2. M. Benazet (Pyr.-Orient.) ..... 10 NF.
 3. M. Gilbert J. (Laos) ..... 10 NF.
 4. M. Suermann (Allemagne) ..... 10 NF.
 5. M. Lesoin (Nord) ..... 10 NF.
 6. M. Jouis Et. (Seine-Maritime) ..... 10 NF.
 7. M. Tison Emile (Seine-et-Oise) ..... 10 NF.
 8. M. Vilette Arthur (Maine-et-Loire) ..... 10 NF.

9. M. Gerrier (Seine) ..... 10 NF.
 10. Mme Claude (Ille-et-Villaine) ..... 10 NF.
 11. Mlle Vazon B. (Deux-Sèvres) ..... 10 NF.
 12. Mlle Vazon J. (Deux-Sèvres) ..... 10 NF.
 13. Mlle Montagné (Eure) ..... 10 NF.
 14. Mme Quillaud (Loire-Atlantique) ..... 10 NF.
 15. M. Goujet (Eure-et-Loir) ..... 10 NF.
 16. Mme Boulay (Sarthe) ..... 10 NF.
 17. M. Guillot J.-P. (Vienne) ..... 10 NF.
 18. M. Jacquesson R. (Vienne) ..... 10 NF.
 19. M. Julien (Bouches-du-Rhône) ..... 10 NF.
 20. Mme Mettier (Jura) ..... 10 NF.
 21. M. Jacquesson (Sarthe) ..... 10 NF.
 22. M. Poulain (Pas-de-Calais) ..... 10 NF.
 23. M. Omont (Seine-et-Oise) ..... 10 NF.
 24. M. Bouquin (Nord) ..... 10 NF.
 25. M. Métivier (Suisse) ..... 10 NF.
 26. M. Dupuy J.-C. (Indre-et-Loire) ..... 10 NF.
 27. M. Jelenc (Algérie) ..... 10 NF.
 28. M. Benistant (Sarthe) ..... 10 NF.
 29. M. Cambillard (Seine) ..... 10 NF.
 30. M. Jarlier (Haute-Garonne) ..... 10 NF.
 31. M. Ed. Scheitzer (Jura) ..... 10 NF.
 32. Mlle Coulais (Deux-Sèvres) ..... 10 NF.
 33. Mme Reyneau (Maine-et-Loire) ..... 10 NF.
 34. M. Ligot M. (Nord) ..... 10 NF.
 35. M. Beliard (Loire-Atlantique) ..... 10 NF.
 36. M. Micard (Mayenne) ..... 10 NF.
 37. M. Bougault (Indre-et-Loire) ..... 10 NF.
 38. Mme Forest (Rhône) ..... 10 NF.

Total de la 1re liste : ..... 380 NF.

Abonnés Soutien

Première liste

1. Mme Rault (Calvados) ..... 5 NF.
 2. Mlle Cayrel (Aveyron) ..... 5 NF.
 3. Mlle Moreau (Rhône) ..... 5 NF.

4. M. Vergnaud (P.-de-C.)	5 NF.
5. M. Siarri Roger (B.-du-R.)	5 NF.
6. Mlle Bador (Htes-Pyr.)	5 NF.
7. M. Cortes René (P.-O.)	5 NF.
8. Mme Horault (Maine-et-Loire)	5 NF.
9. M. Cosson Michel (Sarthe)	5 NF.
10. M. Genuit (Aube)	5 NF.
11. M. Maillot (Seine)	5 NF.
12. M. Albault (H.-G.)	5 NF.
13. M. Thollet (Maroc)	5 NF.
14. M. Clopeau (Seine)	5 NF.
15. M. Dufлот (Nord)	5 NF.
16. M. Waringhien (Seine)	5 NF.
17. M. Laforest (S.-et-L.)	5 NF.
18. M. Coutard (P.-de-C.)	5 NF.
19. Groupe de Marseille (B.-du-R.)	5 NF.
20. Bourdelon (B.-du-R.)	5 NF.
21. M. Cadenel (B.-du-R.)	5 NF.
22. M. Garrigue (B.-du-R.)	5 NF.
23. Mme Resson (B.-du-R.)	5 NF.
24. M. Cousineau (B.-du-R.)	5 NF.
25. Mme Bariteaud (A.-M.)	5 NF.
26. Mme Marboeuf (M.-et-L.)	5 NF.
27. M. Lherbier A. (Sarthe)	5 NF.
28. Mme Caniot (Deux-Sèvres)	5 NF.
29. M. Curnier (Dordogne)	5 NF.
30. M. Robert (Gironde)	5 NF.
31. M. Naudé (Aisne)	5 NF.
32. M. Friedlander (Seine)	5 NF.
33. M. Debar (Marne)	5 NF.
34. M. Debaune (Marne)	5 NF.
35. M. Romerales (Aude)	5 NF.
36. M. Blasquer (H.-P.)	5 NF.
37. M. Caballero (Hérault)	5 NF.
38. M. Bonhenry (Aube)	5 NF.
39. M. Salasc (Hérault)	5 NF.
40. E. N. Instituteurs (B.-du-R.)	5 NF.
41. E. N. Institutrices (B.-du-R.)	5 NF.
42. M. Beau (B.-du-R.)	5 NF.
43. Mlle Villanova (B.-du-R.)	5 NF.
44. Mme Hortolan (B.-du-R.)	5 NF.
45. Mme Blary (B.-du-R.)	5 NF.
46. M. Durand (Vosges)	5 NF.
47. Mme Vve Pellerin (M.-et-L.)	5 NF.
48. M. Granier (Isère)	5 NF.
49. M. Frangeuil (M.-et-L.)	5 NF.
50. Mme Potin (M.-et-L.)	5 NF.
51. M. Marchand (M.-et-L.)	5 NF.
52. M. Girard (M.-et-L.)	5 NF.
53. M. Bocquet (Nord)	5 NF.
54. M. Dalet (Seine)	5 NF.
55. M. Aude (I.-et-L.)	5 NF.
56. M. Saperas (Calvados)	5 NF.
57. Mme Laage (Eure)	5 NF.
58. M. Laurent (Charente)	5 NF.
59. M. Chulle (B.-du-R.)	5 NF.
60. M. Lebec (Seine)	5 NF.
61. Mme Lanz (Seine)	5 NF.
62. M. Kremlacèk (Tchécoslovaquie)	5 NF.
63. M. Cuvelier R. (Nord)	5 NF.
64. Mme Garnier (M.-et-L.)	5 NF.
65. M. Giovanni-Sassel (Suisse)	5 NF.
66. M. Rabeau (Sarthe)	5 NF.
67. Mme Fercoq (S.-Mme)	5 NF.
68. Mme Autret (Finistère)	5 NF.
69. Mme Vincent (Eure)	5 NF.
70. Mme Vincent (Seine)	5 NF.
71. M. Fourreau (Rhône)	5 NF.
72. Mlle Stas (S.-et-L.)	5 NF.
73. M. Maurin (Gironde)	5 NF.
74. M. Gunnar (Danemark)	5 NF.
75. M. Chatelain (Calvados)	5 NF.
76. Mme Leduc (L.-A.)	5 NF.
77. M. Pruvost (Allier)	5 NF.
78. Mlle Chini (B.-du-R.)	5 NF.
79. M. Leoni (B.-du-R.)	5 NF.
80. Mme Bourrié (B.-du-R.)	5 NF.
81. M. Fourret (B.-du-R.)	5 NF.
82. Mlle Chatelain (B.-du-R.)	5 NF.
83. Mlle Saux (Gironde)	5 NF.
84. Mme Mayer (Seine)	5 NF.
85. M. Llorens (Drome)	5 NF.
86. Mlle Raynaud (Gard)	5 NF.
87. Mme Ferrando (B.-du-R.)	5 NF.
88. Mme Jurquet (B.-du-R.)	5 NF.

50. Mme Reinhold (Allemagne)	5 NF.
91. Mlle Grudet (Jura)	5 NF.
92. M. Vincent (Morbihan)	5 NF.
93. M. Odent (P.-de-C.)	5 NF.
94. M. Curnelle (Nord)	5 NF.

Total de la 1re liste ..... 470 NF.

Merci

H. M.

Carnet Familial

NOS PEINES

Nous apprenons avec tristesse le décès de M. Dusausoy, un de nos premiers sociétaires. C'est un excellent et vieil espérantistes qui disparaît.

A son fils et à toute sa famille, nous adressons nos sincères condoléances.

NOS JOIES

Notre ami Ciret, de Tours, nous fait part de la naissance de son petit-fils Christian Hubert.

Nos félicitations et nos meilleurs vœux.

LA M.C.E. REMERCIE tous ceux qui, à l'occasion du **NOUVEL AN** ont tenu à nous manifester leur sympathie. Qu'ils soient assurés que nous sommes sensibles à leur attachement.

Les examens à la M. C. E. en 1960

ATESTO PRI LERNADO

Mme Moinet Jacqueline ; M. Saillant Moïse ; M. Cottereau Jacques ; M. Aubert Joël ; M. Barleau Michel ; Mlle Voskressensky ; M. Fabert.

ATESTO PRI SUPERA LERNADO

M. Gouget ; Mlle Voskressensky ; M. Fabert ; M. Baune ; M. Maurin ; M. Daniel ; M. Michel Bernard.

Nos félicitations.

PHILATÉLISTES

Nous disposons de belles séries de timbres d'U.R.S.S., de Tchécoslovaquie et de Bulgarie.

Nous vous les offrons avec **50 % de réduction** sur la cote Yvert et Tellier.

Envois de 3 NF., 5 NF., 10 NF.

Adressez un chèque à P. BABIN, Lycée P. Loti, ROCHEFORT-SUR-MER. — C.C.P. Bordeaux 1131-19.

PAQUES 1961

Le Château sera ouvert et chauffé pendant les

VACANCES SCOLAIRES

c'est à dire du 23 MARS AU 5 AVRIL (arrivée le 23 Mars)

Une caravane anglaise restant jusqu'au 9 Avril, les personnes qui le désireront pourront rester jusqu'à cette date.

ACTIVITÉS PRÉVUES du 23 Mars au 5 Avril

1. — Cours d'Esperanto pour débutants, Professeur M. Philippeau.
2. — Cours de perfectionnement si le besoin s'en fait sentir.
3. — Séances spéciales de conversations en Esperanto.
4. — Cours complet de reliure sous la direction de Eve Line Jacquesson.

DISTRACTIONS ENVISAGÉES

Promenades - Chants - danses - Cinéma - Jeux divers

Il est évident qu'on peut ne participer à **aucune activité** et que cette période convient parfaitement à un séjour de repos.

CONDITIONS DU SÉJOUR

Un droit fixe d'inscription est demandé à **chaque participant adulte** (plus de 15 ans), soit 10 NF.

Son **paiement préalable** est exigé pour toute **réservation de chambre ou de lit** et ne peut être remboursé.

Prix de la Pension.

Chambre particulière 1 personne :

- a) Passagers : de 1 à 3 jours : 16 NF. par jour
- b) Séjour : plus de 3 jours : 15 NF. par jour.

Chambre particulière 2 à 5 personnes :

(Chambres pour familles)

- a) Passagers : de 1 à 3 jours : 15 NF. par jour.
- b) Séjour : plus de 3 jours : 14 NF. par jour.

Chambre avec boxes (lits isolés) :

- a) Passagers : 1 à 3 jours : 14 NF. par jour
- b) Séjour : plus de 3 jours : 13 NF. par jour.

Chambre commune :

- a) Passagers : de 1 à 3 jours : 12 NF. par jour.
- b) Séjour : plus de 3 jours : 10 NF. par jour

Enfants de 3 à 10 ans : 7 NF. par jour.

Enfants jusqu'à 3 ans : 3 NF. par jour.

Ces prix s'entendent **tout compris** sauf l'année, ils peuvent emporter un repas froid. Si des personnes mangent au dehors, aucune diminution de prix. Ils comprennent le coucher, le petit déjeuner, le déjeuner, le dîner. Ces prix sont calculés à la **journée** et par **personne**. Les membres d'un ménage doivent donc payer deux fois le prix d'une journée. Pour les enfants et jeunes gens couchant en chambre particulière avec leurs parents, les prix calculés sont ceux des chambres communes.

On peut, entre 16 et 17 heures, se faire servir un goûter, du thé, du café, etc. Les prix sont calculés au plus juste.

Le pourboire est rigoureusement interdit.

Quand des participants partent pour une jour-

MAISON CULTURELLE ESPÉRANTISTE

Château de Grésillon

B A U G É

(Maine-et-Loire)

Tél. : 34

Séjours d'été

PRÉVUS EN

1961

Première période : du 20 JUIN au 10 JUILLET (arrivée le 20 Juin).

Cours d'Espéranto pour débutants

Passage de caravanes — Période idéale pour un séjour de repos
Promenades — Excursions possibles — Jeux divers — Soirées récréatives

Deuxième période : du 10 au 24 JUILLET.

VACANCES INTERNATIONALES ET CULTURELLES

Le titre de cette période résume parfaitement son programme

Vacances dans le cadre reposant du Château et de son parc.

Culture grâce aux séries de conférences de haute tenue qui y seront faites par des espérantistes de valeur.

Atmosphère internationale puisque 12 pays y ont été représentés à la fois.

Les conférenciers seront :

Sino Emilja LAPENNA, komitatanino de U.E.A.

Fino LLECH-WALTER, diplômée d'Etudes Supérieures des Lettres.

Sro LLECH-WALTER, Président de U.E.F.

Dro ALBAULT, komitatano de U.E.A.

Sino CHEVERY, Présidente du Groupe Espérantiste d'Angers.

Titres de quelques conférences : Le théâtre dans la littérature espérantiste -- La vulgarisation scientifique dans la littérature espérantiste -- Le folklore catalan -- Les héros existentialistes dans les œuvres de J.-P. Sartre -- La faim dans le Monde -- Angers, ville d'art et d'histoire.

PROGRAMME

Lundi 10 Juillet : Arrivée des participants ; à 21 heures : soirée amicale.

Du Mardi 11 au Dimanche 23 Juillet : chaque matin : Conférences ;

après-midi : Promenades ;

soirée : présentation commentée de photographies en couleur, films en Espéranto, jeux divers.

Dimanche 23 Juillet : Départ des participants.

Diverses excursions seront organisées.

La Maison Culturelle Espérantiste invite tout spécialement les Espérantistes à assister à cette période qui a déjà fait sa réputation dans de nombreux pays.

Troisième période : du 24 JUILLET au 7 AOÛT (arrivée le 24 Juillet).

Cours Supérieur d'Espéranto

POUR LA FORMATION DE PROFESSEURS

Cours de Débutants ;

Cours de langue Française aux Etrangers par l'Espéranto, si le nombre des inscriptions le permet.

Quatrième Période : du 8 AOÛT au 29 AOÛT

Nos Semaines Espérantistes et Culturelles

PROGRAMME

Mardi 8 : Arrivée des participants.

Du Mercredi 9 au Lundi 28 août : chaque jour, de 9 h. à 11 h. 30 : Cours d'Espéranto.

- Cours de débutants (M. Jellenc).
- Cours d'acquisition pratique (M. Thébaud).
- Cours Supérieur (M. Babin).

De 14 h. à 16 h. : Vannerie et Reliure.

De 18 h. à 19 h. : Conversation sous la direction des professeurs.

A 21 h. : Soirées récréatives et culturelles : films, photos, chants, danses, etc...

Les dimanches 13 et 20 seront libres. Des excursions pourront être organisées.

La baignade sera ouverte de 16 h. à 18 h. La pêche est toujours possible.

Cinquième période : du 30 AOÛT au 12 Septembre (Arrivée le 30 AOÛT)

Séjour d'Etude organisé par U. E. F.

Cours pratique et Supérieur sous la direction de M. Ribot.

(Programme détaillé sur feuille spéciale)

Possibilité de séjour de repos

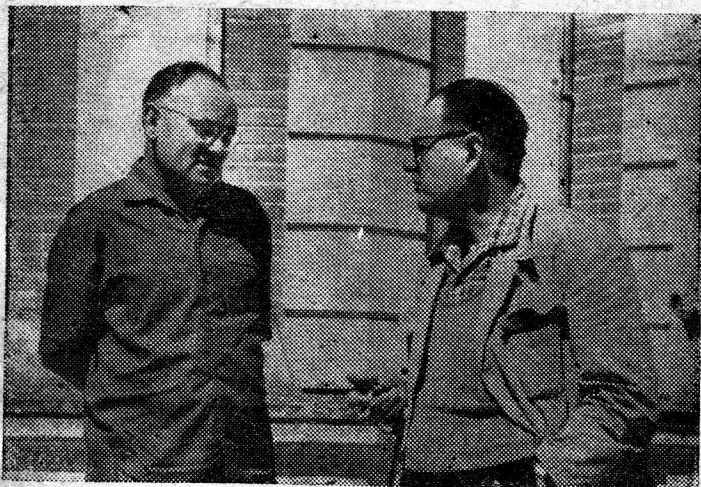
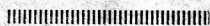
Renseignements détaillés contre enveloppe timbrée à :

Maison Culturelle Espérantiste, Château de Grésillon, Baugé (M.-et-L.)

La Presse parle souvent de Nous

(Article de « La Nouvelle République » du 18-8-60)

La vie à Grésillon, où travail et distractions sont agréablement mêlés

MM. MICARD et CHEVALIER

Le château de Grésillon regorge. Le mot n'est pas trop fort puisque ce qui nous surprend à l'arrivée ce sont les taches multicolores des tentes qui se détachent sur le vert des pelouses. La Maison Culturelle Espérantiste, modeste en ses débuts, s'avère maintenant trop petite pour loger l'afflux des Français et des étrangers qui veulent y séjourner chaque année.

Mais qu'est-ce qui attire tous ces gens venus parfois de pays lointains? Le désir d'apprendre et de pratiquer la langue universelle esperanto, le besoin de se sentir en un lieu où les frontières artificielles qui se dressent entre les peuples et les races n'existent pas. Et à Grésillon, ils constatent, s'ils ne le savent déjà, que l'utilisation de l'esperanto supprime les différences et les méfiances qui découlent habituellement de la diversité des langues. Dans un groupe conversant en esperanto, on devinera que tel ou tel est Anglais ou Allemand seulement par son intonation, comme un Angevin devinera que tel ou tel de ses interlocuteurs est du Nord ou du Midi. Et aux liens que crée la langue commune s'ajoute celui que crée, au-dessus des nationalités, des races

et des religions, la certitude que cette langue commune est la condition absolue de la réalisation du désir de paix, d'entente et d'unité de tous les peuples. Sans elle tout rapprochement serait artificiel, précaire et nécessairement limité.

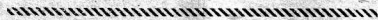
A Grésillon on trouve tous les degrés qui mènent à cette réalisation. Des jeunes et des « plus tout à fait jeunes » viennent y faire leur premier pas espérantiste : ils apprennent la langue ; ils apprennent à la pratiquer et à l'aimer. D'autres déjà experts, l'utilisent, c'est-à-dire cherchent par sa pratique à enrichir leurs connaissances dans les domaines les plus divers.

Les cours sont assurés surtout par des membres de l'enseignement. Les conférences sont faites par des espérantistes français et étrangers compétents. Les thèmes très variés de cette année allaient de : « Balzac et A. France » à l'« Etude comparée des langues romanes et de l'esperanto » en passant par « Les moyens de diffusion de la pensée » et « La langue et la littérature provençales ».

Depuis quelques années deux activités annexes sont venues s'ajouter à l'activité principale : la reliure et la vannerie ; et les « élèves » sont fiers de montrer leurs premières œuvres.

Mais ne croyez pas qu'on ne fait que travailler à Grésillon. On s'y distrait aussi. Evidemment des excursions sont organisées dans toute la région et les châteaux de Touraine ainsi qu'Angers, Montgeoffroy, Le Plessis, Bourré et les curiosités de notre ville reçoivent de très nombreuses visites. Pendant les soirées, on joue, on danse, on regarde des films en esperanto. Ambiance de travail certes mais aussi de gaieté, ambiance amicale presque familiale, c'est ça Grésillon, Ambiance d'autant plus amicale que ceux qui dirigent les diverses activités de la Maison Culturelle Espérantiste, M. Micard, son président ; Mme Micard à qui incombe la direction de la vie « matérielle » de la Maison ; MM. Thébaud et Babin, et Mlle Berthelot qui dirigent les cours, Mme Fort et Mlle Jacquesson qui guident les « vanniers » et les « relieurs » travaillent tous bénévolement.

Remercions les Espérantistes d'avoir choisi Baugé comme « capitale » de l'esperanto ; remercions Grésillon de faire connaître notre région à des étrangers qui tous, nous dit-on, emportent de l'Anjou le plus excellent souvenir.

RÉVEILLON

1960 - 1961

Plus on est de fous, plus on rit : or nous étions 111. Cent onze espérantistes venant du Mans, d'Angers, de Tours, de Poitiers, de Paris... la plupart connaissant déjà l'atmosphère de notre château à cette période.

Comme les autres années, le groupe des jeunes fut chargé de la décoration des salles à manger. Les vrais sportifs ne craignèrent pas les randonnées dans les bois pour ramener abondamment : gui, houx et lierre ; toute cette verdure entassée dans le hall fut bientôt disposée avec art et originalité le long des boiseries et sur les murs. Cette année, on ne courut pas après les épingles et les punaises, ni après l'agrafeuse ; la découverte fut le « scotch ». Le travail alla bon train et les résultats ne purent mériter que des compliments.

Au moment du dîner quelques angevins et manceaux augmentent le nombre des stagiaires et déjà s'installe un air de fête. Vers 9 heures, le groupe des espérantistes de l'usine Renault du Mans, toujours aussi dynamique, se mêla à nous et apporta toute l'excitation nécessaire à une soirée de réveillon. Cette année la mode n'était plus aux chapeaux pointus, mais aux gracieux diadèmes blancs portant une étoile verte.

Après la présentation d'un documentaire sur la comédie française, une surprise nous attendait : l'arrivée de deux accordéonistes angevins, fils et fille de nos amis Vendé, d'Angers, qui furent applaudis chaleureusement. La fête commençait bien et l'on nous annonça la projection du film dont la principale interprète était notre grande vedette nationale, ce qui provoqua une exclamation dans la salle, exclamation d'enchantement, de satisfaction, d'indifférence, on ne sait.

Dans quel film jouait notre célèbre vedette dont vous avez certainement deviné le nom, notre chère B.B. ? Dans « La mariée est trop belle ». Film gentil, sans gravité, de jolies prises de vues, des répliques amusantes, tout ce qu'il fallait pour nous plaire ce soir là ; et qui n'aime pas admirer une mariée... ravissante ?

Alors, nous quittâmes le salon rapidement pour gagner les salles à manger, c'est à croire que B.B. nous avait donné de l'appétit.

Les douze coups de minuit provoquèrent un brouhaha : deux jeunes gens, habillés de noir, à la mode de l'an... 1900 symbolisaient les années passées. Ils étaient suivis par un autre couple : le jeune homme était en blanc, la jeune fille portait une jupe verte ornée d'une guirlande de petits bonshommes se donnant la main. C'était l'année nouvelle. Ainsi 1961 nous apparut plein d'optimisme. Une fois les bons vœux échangés, chansons et cris reprirent, les flashes du film en préparation nous éblouirent un peu, et c'est dans la joie, au milieu d'amis espérantistes que commença pour nous la nouvelle année.

Puis, des airs d'accordéons nous entraînèrent au salon où les bagarres de confettis et serpents commencèrent. La java et les valse eurent toujours du succès, le tango, bien entendu reprit ses droits et des jeunes se déchaînèrent au rythme du charleston.

De temps en temps des rafraîchissements nous redonnèrent des forces pour reprendre notre place dans le tourbillon. Même les moins acharnés ne se décidèrent pas à regagner leurs chambres et cela dura... jusqu'au matin.

JANE et JEAN-PAUL.

ATTENTION ! ATTENTION !

Deux nouveautés :

- Une carte postale en couleurs ;
- Une brochure bi-lingue :

« Grésillon vous invite »

Stage fin d'année

Mardi 27 décembre : c'est l'arrivée des « quelques » volontaires qui prendront part aux séances de travail jusqu'au 31 décembre inclus. A vrai dire le travail ne manque pas et si les stagiaires en effectuèrent une bonne partie, il en reste encore pour les bonnes volontés à venir! Les séances ne commencent que le 28.

Il s'agit tout d'abord d'un rangement de diverses revues et des journaux qui s'empilent dans tous les coins du bureau et du salon. Ce rangement est effectué sous la conduite de M. Roux.

Pendant ce temps un travail moins apparent mais pourtant considérable est fait au bureau par MM. Micard et Babin, qui mettent en ordre toutes les questions de comptabilité, de publicité et d'administration.

Mais un autre exercice est aussi prévu : la sonorisation de deux films : l'un sur les gorges du Verdon, l'autre sur le gouffre de Padirac. Pour cette besogne, il existe des quasi-professionnels. En effet, cinq ou six films ont déjà été sonorisés à la M.C.E. Cependant, malgré la technique et l'art des « cinéastes » les participants de ces vacances de Noël garderont longtemps en mémoire, où elles sont incrustées (et pour cause !) la promenade en bateau dans les gorges du Verdon et celle un peu plus pénible de la rivière souterraine ; et leurs oreilles n'oublieront pas de si tôt les accents de « Peer Gynt » et de la symphonie de Shubert.

M. Jacquesson, tout en apportant son aide à la réalisation des films, a sérieusement commencé la réalisation d'une deuxième série de diapositives.

Il se trouva aussi quelques « philatélistes » qui décollèrent, séchèrent et mirent en pochettes les nombreux timbres récupérés lors du rangement. Le stage se termina par la décoration des salles à manger pour le réveillon.

En résumé, 5 jours où l'ambiance fut extrêmement agréable. Y contribuèrent pour une bonne part les veillées journalières autour d'un feu de bois où chacun se détendait jusques et y compris le « cobaye frugivore », douce « victime » d'amicales railleries.

Joselyne.

Nos COURS par correspondance

—★—★—

Notre cours 1er degré fonctionne à la satisfaction de tous.

Spécialement conçu par Mme Guillot pour un cours par correspondance, il apporte aux élèves, grâce à ses exercices nombreux et variés, la certitude de connaître à fond tous les éléments de la langue esperanto.

Son prix modique de 20 NF. le met N.F.) le met à la portée de toutes les bourses.

Recommandez-le autour de vous.

Le cours 2e degré, mis au point par notre ami Babin est prêt.

Original, tant par sa présentation que par sa conception même, il ne peut que plaire à tous et permettra d'arriver rapidement à la pratique de la langue.

Son prix sera de 50 NF., corrections comprises évidemment.

Enfin, un « Cours Supérieur par correspondance » pour la préparation aux épreuves écrites du Kapableco vient de sortir.

Ce cours comprend 10 versions et 10 thèmes gradués et une étude dirigée de 3 ouvrages.

Prix du Cours : 30 NF. — Prix des ouvrages d'études :

Vivo de Zamenhof (Privat) 5 NF.

Internacia Lingvo (Lapenna) 8 NF.

El la Maniko (Rossetti) 10 NF.

Total : 53,00 NF.

Ce cours est recommandé par la commission scolaire instituée par l'U.E.F.

Nous attendons vos inscriptions